



HOLSTEBRO KOMMUNE

Rådhuset • 7500 Holstebro

Nørgård Agro I/S  
Abildholtvej 7  
7500 Holstebro

Dato: 26-06-2017  
Sagsnr.: 09.17.18-P19-10-17  
Henv. til: Ole Lousdal  
Natur og Miljø  
Direkte tlf.: 96 11 7826  
Afdeling tlf.: 96 11 75 57  
naturogmiljo@holstebro.dk  
www.holstebro.dk

# Tillæg nr. 1 til § 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget

## Nørgård Agro I/S

Abildholtvej 7-9, 7500 Holstebro  
Beliggende på matr. nr. 19h, Den østlige Del, Borbjerg



MILJØGODKENDELSE MEDDELT I HENHOLD TIL LOV NR. 256 AF 21. MARTS 2017 OM MILJØGODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.



## Indholdsfortegnelse

|   |           |
|---|-----------|
| <b>INDHOLDSFORTEGNELSE .....</b>  | <b>2</b>  |
| <b>STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN .....</b>                                    | <b>3</b>  |
| <b>IKKE TEKNISK RESUMÉ .....</b>  | <b>4</b>  |
| <b>MEDDELELSE OM GODKENDELSE .....</b>                                    | <b>5</b>  |
| <b>MILJØGODKENDELSENS VILKÅR .....</b>                                    | <b>6</b>  |
| GENERELLE FORHOLD .....   | 6         |
| <i>Dokumentation .....</i>  | 6         |
| <i>Udnyttelse af godkendelse .....</i>                                    | 6         |
| HUSDYRBRUGETS ANLÆG .....   | 6         |
| <i>Landskabelige forhold .....</i>  | 6         |
| <i>Stalde .....</i>   | 6         |
| <i>Opbevaring af flydende husdyrgødning .....</i>                         | 7         |
| <i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning .....</i>              | 7         |
| <i>Foder – reduceret proteinindhold .....</i>                             | 7         |
| <b>OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD .....</b>                        | <b>8</b>  |
| KLAGEVEJLEDNING .....   | 8         |
| OFFENTLIGGØRELSE .....  | 8         |
| RETSBESKYTTELSE .....   | 10        |
| UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN .....  | 11        |
| <b>MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING .....</b>                        | <b>12</b> |
| <i>Ansøger og ejerforhold .....</i>                                       | 12        |
| HUSDYRBRUGETS ANLÆG .....   | 12        |
| <i>Det ansøgte husdyrhold .....</i>                                       | 12        |
| <i>Stalde .....</i>   | 12        |
| <i>Opbevaring af flydende husdyrgødning .....</i>                         | 15        |
| <i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning .....</i>                    | 18        |
| <i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg .....</i>                  | 18        |
| <i>Ammoniak .....</i>   | 18        |
| <i>Bilag IV-arter .....</i>   | 19        |
| <i>BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak .....</i>                      | 20        |
| <i>Vurdering af mulighed for lempeligere emissionsgrænseværdier .....</i> | 26        |
| <b>HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET .....</b>         | <b>28</b> |
| <b>BILAG .....</b>  | <b>29</b> |
| BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED .....                                 | 29        |
| BILAG 2 – SITUATIONSPLAN .....  | 30        |
| BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING 1/2 .....                              | 31        |
| BILAG 4 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING 2/2 .....                              | 32        |
| BILAG 5 – MILJØMÆSSIGE FORBEDRINGER SOM HELHED VED BIOGAS .....           | 33        |
| BILAG 6 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG 1 / 2 .....                          | 37        |
| BILAG 7 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG 1 / 2 .....                          | 38        |

**Stamblad for virksomheden**

|  |   |
|--|---|
| Godkendelsesdato:  | 26-06-2017  |
| Godkendelse hjemmel, lov nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. | § 12, tillæg nr. 1  |
| Husdyrbrugets navn, jf. CVR  | Nørgård Agro I/S  |
| CVR-nr. / P-nr.  | 17898531 / 1001384718   |
| Husdyrbrugets adresse  | Abildholtvej 7-9, 7500 Holstebro  |
| Husdyrbrugets telefonnumre   | 97468052 / 40688052   |
| Husdyrbrugets kontaktperson  | Steen Nørgaard  |
| Husdyrbrugets e-mail:  | is@noergaard-agro.dk  |
| Matrikel   | 19h, Den østlige Del, Borbjerg  |
| CHR  | Abildholtvej 7+9: 54032 /<br>Abildholtvej 8: 54030<br>Abildholtvej 7+9: 54032 /<br>Abildholtvej 8: 54030  |
| Byggetilladelse  | Såfremt dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos kommunen. Dette gøres via <a href="http://www.byggomiljoe.dk">www.byggomiljoe.dk</a> |
| Ejendomsnr.  | Abildholtvej 7+9: 661-43156 /<br>Abildholtvej 8: 661-95393<br>Abildholtvej 7+9: 661-43156 /<br>Abildholtvej 8: 661-95393  |
| Husdyrgodkendelsesskema nummer   | 97313   |
| Husdyrbrugets konsulent  | Karen V. Thomasen, SAGRO, e-mail: <a href="mailto:kvt@sagro.dk">kvt@sagro.dk</a>  |
| Godkendelses- og tilsynsmyndighed  | Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro<br>E-mail: <a href="mailto:naturogmiljo@holstebro.dk">naturogmiljo@holstebro.dk</a><br>Tlf. 96 11 75 63   |
| Sagsnummer   | 09.17.18-P19-10-17  |



## Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 12-04-2017 modtaget ansøgning om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af husdyrbruget på Abildholtvej 7-9, 7500 Holstebro.

I et andet projekt er der søgt om etablering af et biogasanlæg mellem de to kvægbrug beliggende Abildholtvej 6 og Abildholtvej 7-9. Som første led i processen omkring realiseringen af et biogasanlæg, skal det sikres, at gyllen fra de to gårde kan bruges i biogasanlægget. Ansøger har fremført, at biogasanlægget rent teknisk ikke vil fungere med forsuret gylle fra eksisterende anlæg pga. det høje svovlindhold.

Teknik og Miljø har modtaget ansøgning om tillæg til de to ejendommers miljøgodkendelser, hvoraf den ene behandles i denne afgørelse. Der søges ikke om udvidelse af dyrehold eller om ændringer i staldanlæg. Der søges alene om ændret miljøteknologi. Forsuringsanlægget nedlægges mod indfasning af andre ammoniakreducerende teknologier, herunder overdækning af gyllebeholdere med fast overdækning.

Det ansøgte projekt overholder ikke det fastsatte krav om BAT og i en normal sagsbehandlingsproces ville der blive meddelt afslag på det ansøgte, idet der fra ejendommen vil være en merudledning af ammoniak på 641 kg N / år.

BAT-kravet kan ikke overholdes med mindre staldtypen ændres. En så stor ændring vurderes ikke at være proportionalt, da stalden er af nyere dato og ikke er nedslidt. Skulle stalden bygges i dag, kunne ansøger vælge at bygge en stald med en gulvtype, der har en lavere ammoniakemission og derved overholde BAT-kravet.

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §18 kan kommunalbestyrelsen undtagelsesvis fastsætte lempeligere emissionsgrænseværdier for IE-husdyrbrug, end de emissionsgrænseværdier, der fremgår af BAT-konklusionerne når:

1. Overholdelse af BAT vil medføre uforholdsmæssig store omkostninger sammenlignet med miljøfordelene pga. anlæggets geografiske placering, lokale miljøforhold eller anlæggets tekniske egenskaber.
2. Fravigelse ikke er i væsentlig strid med omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.
3. Der opnås et højt beskyttelsesniveau af miljøet som helhed.

Ansøgningen er vurderet parallelt med IE-husdyrbrug.

Husdyrbruget er tidligere miljøgodkendt ved afgørelse af 23-05-2016. Forhold, der ikke ændres, er ikke behandlet i nærværende tillæg og skal fortsat læses i eksisterende godkendelse af 23-05-2016.

I høringsperioden skal naboer være særligt opmærksomme på at tillægget behandler overdækning af gyllebeholdere med fast overdækning.



## Meddelelse om godkendelse

Dette tillæg nr. 1 fastlægger de vilkår, der gælder i forbindelse med omlægning af miljøteknologi i forbindelse med ønsket om etablering af gårdbiogasanlæg i samarbejde med naboejendommen.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er ikke omfattet af reglerne for IED, jvf. IE-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed tillæg til godkendelsen mhp. omlægning af miljøteknologi på husdyrbruget matr. nr. 19h, Den østlige Del, Borbjerg, beliggende Abildholtvej 7-9, 7500 Holstebro.

Tillægget til godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

På Holstebro Kommunes vegne

---

Ole Lousdal  
Biolog



## Miljøgodkendelsens vilkår

---

### Generelle forhold

---

#### *Dokumentation*

---

1. Vilkår 11-21 og 33 i eksisterende miljøgodkendelse af 23-05-2016 bortfalder ved ibrugtagning af tillægget.

#### *Udnyttelse af godkendelse*

---

2. Tillægget bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen. Udnyttelse kan først ske ved etablering af biogasanlæg i tilknytning til ejendommen. Såfremt biogasanlægget ikke etableres eller hvis det nedlægges, bortfalder tillægget, hvorved eksisterende miljøgodkendelse vil være gældende.

---

### Husdyrbrugets anlæg

---

#### *Landskabelige forhold*

---

3. Der skal etableres en 3-rækket skærmende træbeplantning af hjemmehørende arter på cirka 55 meter parallelt med Abildholtvej, der slører de to fritliggende gyllebeholdere (V og VI).

#### *Stalde*

---

4. Stalde skal etableres og drives som angivet i skema 3a og 3b.
5. Der skal i stald F, D, L, Kostald (Abildholtvej 8) etableres skrabeanlæg. Skrabeanlægget til fjernelse af husdyrgødning skal skrabe staldgulvet mindst hver 4. time – svarende til mindst 6 gange i døgnet.
6. Der skal i stald O etableres skrabeanlæg på det faste gulv. Skrabeanlægget til fjernelse af husdyrgødning skal skrabe staldgulvet mindst hver 2. time – svarende til mindst 12 gange i døgnet.
7. Skrabere i stald F, D, L, Kostald (Abildholtvej 8) og O skal forsynes med timer. Skrabere skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end en uge. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberer/robotskraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
8. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.



### ***Opbevaring af flydende husdyrgødning***

---

9. Husdyrbrugets gyllebeholdere (III, IV, V og VI) skal overdækkes med fast overdækning med indvendigt skørt.
10. Åbningen af teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholderne. Teltoverdækningen må herudover dog højst stå åben i et døgn. Såfremt teltoverdækningen står åben længere noteres dette i logbogen med angivelse af årsag til dette.
11. I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen. Såfremt dette ikke kan overholdes, skal en montør bestilles inden 2 hverdage efter skadens opståen.
12. Eventuelle skader og reparationer på teltoverdækningen skal noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne.

### ***Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning***

---

13. Dybstrøelse og fast husdyrgødning må ikke opbevares på møddingsplads eller i markstak, men skal ved 100 % direkte udkørsel overføres til ejendommens biogasanlæg.

### ***Foder – reduceret proteinindhold***

---

14. Den samlede foderration til malkekøer (tung race) må i gennemsnit maksimalt indeholde 160 gram total råprotein pr. kg tørstof på årsbasis. Foderplaner skal indeholde oplysninger om indholdet af råprotein i foderet.
15. Endagsfoderkontrol (EFK) skal foretages fire gange om året. I forbindelse med endagsfoderkontrollen skal indholdet af råprotein m.v. beregnes for alle fodermidler.



## Offentliggørelse og generelle forhold

### Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen.

Fristen for at klage over afgørelsen er den 25-07-2017.

Klagen skal sendes digitalt. Hvis du er borger, skal du klage via [borger.dk](http://borger.dk), og hvis du er virksomhed eller forening, skal du klage via [virk.dk](http://virk.dk). Du skal logge ind med NemID. Når du er logget ind, kan du søge på "klagenævnet", hvor du bliver guidet igennem klageprocessen. Det koster et gebyr at få behandlet klagen.

### Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

### Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet

### Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til klagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

### Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Steen Nørgaard, Abildholtvej 7-9, 7500 Holstebro (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed, CVR: 37105562, P-nr: 1020753931 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Gunnar H. Pedersen, Ove Krarupsvej 17, 6990 Ulfborg (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, 6990 Ulfborg (Interesseorganisation)





- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)
- Karen V. Thomassen, SAGRO, e-mail: kvt@sagro.dk (ansøgers rådgiver)
- Rigmor Pagter Nørgaard, Abildholtvej 4, 7500 Holstebro (nabo)
- Tage Jensen, Viborgvej 95, ejer af Abildholtvej 13, 7500 Holstebro (nabo)
- Poul Erik Hessellund, Abildholtvej 13, 7500 Holstebro (nabo)
- Kurt Glistrup Lund, Abildholtvej 11, 7500 Holstebro (nabo)
- Lis Margit Lund, Abildholtvej 11, 7500 Holstebro (nabo)
- Kaspar Glistrup Lund, Abildholtvej 11, 7500 Holstebro (nabo)
- Jytte Grønkjær Jensen, Abildholtvej 6, 7500 Holstebro (nabo)
- Henrik Brinch Vestergaard, Abildholtvej 6, 7500 Holstebro (nabo)
- Inga Marie Kirkeby, Vester Feldborgvej 3, 7500 Holstebro (nabo)
- Henrik Jeppesen, Vester Feldborgvej 3, 7500 Holstebro (nabo)
- Knud Haugaard Madsen, Vester Feldborgvej 5, 7500 Holstebro (nabo)
- Ellen Marie Knudsen, Vester Feldborgvej 5, 7500 Holstebro (nabo)
- Svend Yde, Vester Feldborgvej 7, 7500 Holstebro (nabo)
- Anni Yde, Vester Feldborgvej 7, 7500 Holstebro (nabo)
- Lene Sejr Kristensen, Vester Feldborgvej 9, 7500 Holstebro (nabo)
- Jesper Sejr Wolff Kristensen, Vester Feldborgvej 9, 7500 Holstebro (nabo)
- Bo Wolff Kristensen, Vester Feldborgvej 9, 7500 Holstebro (nabo)
- Martin Fleng, Abildholt Hedevej 1, 7500 Holstebro (nabo)
- Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum, ejer af Abildholt Hedevej 2, 7500 Holstebro (nabo)
- Else Marie Fleng, Abildholt Hedevej 2, 7500 Holstebro (nabo)

I perioden 02-06-2017 til 23-06-2017 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring hos nedenstående:

- Rigmor Pagter Nørgaard, Abildholtvej 4, 7500 Holstebro (nabo)
- Tage Jensen, Viborgvej 95, ejer af Abildholtvej 13, 7500 Holstebro (nabo)
- Poul Erik Hessellund, Abildholtvej 13, 7500 Holstebro (nabo)
- Kurt Glistrup Lund, Abildholtvej 11, 7500 Holstebro (nabo)
- Lis Margit Lund, Abildholtvej 11, 7500 Holstebro (nabo)
- Kaspar Glistrup Lund, Abildholtvej 11, 7500 Holstebro (nabo)
- Jytte Grønkjær Jensen, Abildholtvej 6, 7500 Holstebro (nabo)
- Henrik Brinch Vestergaard, Abildholtvej 6, 7500 Holstebro (nabo)
- Inga Marie Kirkeby, Vester Feldborgvej 3, 7500 Holstebro (nabo)
- Henrik Jeppesen, Vester Feldborgvej 3, 7500 Holstebro (nabo)
- Knud Haugaard Madsen, Vester Feldborgvej 5, 7500 Holstebro (nabo)
- Ellen Marie Knudsen, Vester Feldborgvej 5, 7500 Holstebro (nabo)
- Svend Yde, Vester Feldborgvej 7, 7500 Holstebro (nabo)
- Anni Yde, Vester Feldborgvej 7, 7500 Holstebro (nabo)
- Lene Sejr Kristensen, Vester Feldborgvej 9, 7500 Holstebro (nabo)



- Jesper Sejr Wolff Kristensen, Vester Feldborgvej 9, 7500 Holstebro (nabo)
- Bo Wolff Kristensen, Vester Feldborgvej 9, 7500 Holstebro (nabo)
- Martin Fleng, Abildholt Hedevej 1, 7500 Holstebro (nabo)
- Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum, ejer af Abildholt Hedevej 2, 7500 Holstebro (nabo)
- Else Marie Fleng, Abildholt Hedevej 2, 7500 Holstebro (nabo)
- Karen V. Thomasen, SAGRO, e-mail: kvt@sagro.dk (ansøgers rådgiver)

*Naboerne er udvalgt ift. de ansøgte teltoverdækninger på gyllebeholderne.*

*Den almindelige offentlighedsprocedure er benyttet, da husdyrbruget tidligere har være igennem den udvidede offentlighedsprocedure og da der ikke vurderes at være en væsentlig påvirkning af miljøet, herunder væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder, bilag IV arter og lignende.*

I 3 ugers nabohøringen er der indkommet bemærkninger fra følgende:

- ingen bemærkninger modtaget

---

## **Retsbeskyttelse**

---

Tillægget til godkendelsen skal læses i sammenhæng med eksisterende miljøgodkendelse af 23-05-2016.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 40 i bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2025.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.



Tillægget til godkendelsen træder i kraft den 26-06-2017. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

---

### **Udnyttelse af godkendelsen**

---

Tillægget bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra offentliggørelse. Udnyttelse af tillægget kan kun ske, hvis det ønskede biogasanlæg etableres på ejendommen.

Udnyttelse af hovedgodkendelsen sker jf. vilkår 4 og 5 i hovedgodkendelsen.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.



## Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

### Ansøger og ejerforhold

Nørgård Agro I/S ejer og driver husdyrbruget på Abildholtvej 7-9, 7500 Holstebro under CVR nr. 17898531. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug med de tre ejendomme Abildholtvej 7, 8 og 9. Derudover er der ingen samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Steen Nørgaard. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

### Husdyrbrugets anlæg

#### Det ansøgte husdyrhold

Der ændres ikke i husdyrbrugets størrelse, som fortsat drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse (skema 2a og 2b) i de staldsystemer, der er angivet i skema 3a og 3b, jf. eksisterende miljøgodkendelse.

#### Skema 2a. Ansøgt produktionsstørrelse, etape 1.

| Dyreart og dyretype                               | Tilladt produktion |                |
|---|--------------------|----------------|
|   | Antal              | DE             |
| Malkekøer, tung race (13.000 kg mælk)             | 855                | 1381,82        |
| Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-24 mdr.)    | 579                | 261,93         |
| Tyrekalve, tung race (40-55 kg.)                  | 430                | 4,22           |
| Småkalve (3-6 mdr.), tung race                    | 98                 | 28,91          |
| Småkalve (0-3 mdr.), tung race                    | 98                 | 24,01          |
| Småkalve (0-1 mdr.), tung race (krydsningskalve)* | 8                  | 1,83           |
| <b>I alt</b>                                      |                    | <b>1702,71</b> |

\* 100 producerede krydsningskalve, der sælges som helt små, svarende til 8 årdsyr.

#### Skema 2b. Ansøgt produktionsstørrelse, etape 2.

| Dyreart og dyretype                               | Tilladt produktion |                |
|---|--------------------|----------------|
|   | Antal              | DE             |
| Malkekøer, tung race (13.500 kg mælk)             | 945                | 1565,64        |
| Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-24 mdr.)    | 719                | 325,25         |
| Tyrekalve, tung race (40-55 kg.)                  | 475                | 4,66           |
| Småkalve (3-6 mdr.), tung race                    | 98                 | 28,91          |
| Småkalve (0-3 mdr.), tung race                    | 98                 | 24,01          |
| Småkalve (0-1 mdr.), tung race (krydsningskalve)* | 8                  | 1,83           |
| Småkalve (0-6 mdr.), tung race                    | 40                 | 10,81          |
| <b>I alt</b>                                      |                    | <b>1961,10</b> |

### Stalde

Dyreholdet fremgår af skema 3a og 3b, hvor antallet af dyr og BAT-niveau fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af Bilag 2. Tillægget ændrer ikke hovedgodkendelsens nudrift og ansøgt drift.



**Skema 3a – Fase 1. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal og staldsystem ift. 2007 niveau.**

| Staldnavn                           | Dyreart/type        | Drift 2007                      |               | Etape 1                         |                    | Staldsystem og BAT-niveau  |
|-------------------------------------|---------------------|---------------------------------|---------------|---------------------------------|--------------------|--|
|                                     |                     | Antal (Alder-/ vægt-korrektion) | DE            | Antal (Alder-/ vægt-korrektion) | DE                 |  |
| <b>Abildholtvej 7+9, CHR: 54032</b> |                     |                                 |               |                                 |                    |  |
| Kalvestald, hus C                   | Småkalve, st. race  | 20<br>(0-6 mdr.)                | 5,41          |                                 |                    | Dybstrøelse  |
|                                     | Kvier, st. race     | 20<br>(6-28 mdr.)               | 9,69          |                                 |                    | Spaltegulvbokse  |
|                                     | Tyrekalve, st. race | 40<br>(40-220 kg)               | 11,96         |                                 |                    | Dybstrøelse  |
| Kviestald, hus F                    | Kvier, st. race     | 120<br>(6-28 mdr.)              | 58,12         | 135<br>(6-24 mdr.)              | 61,05              | Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl el. ringkanal), <b>skrabning af spalter hver 4 time</b> |
| Kalve- og tyrestald, hus G          | Småkalve, st. race  | 17<br>(3,5-6 mdr.)              | 5,09          | 98<br>(3-6 mdr.)                | 28,91              | Dybstrøelse  |
|                                     | Kvier, st. race     | 52<br>(6-28 mdr.)               | 25,18         | 22<br>(6-24 mdr.)               | 9,95               | Dybstrøelse  |
|                                     | Kvier, st. race     |                                 |               |                                 |                    | Dybstrøelse  |
|                                     | Tyrekalve, st. race | 48<br>(40-220 kg)               | 5,56          |                                 |                    | Dybstrøelse  |
|                                     | Ungtyre, st. race   | 120<br>(220-440 kg)             | 30,77         |                                 |                    | Dybstrøelse  |
|                                     | Malkeko, st. race   |                                 |               |                                 | 30<br>(13.000 EKM) | 48,48  |
| Kostald, hus D                      | Malkeko, st. race   | 225<br>(10.120 EKM)             | 311,02        |                                 |                    | Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal)   |
|                                     | Malkeko, st. race   | 10<br>(10.120 EKM)              | 13,82         |                                 |                    | Dybstrøelse  |
|                                     | Kvier, st. race     |                                 |               | 350<br>(6-24 mdr.)              | 158,29             | Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl el. ringkanal), <b>skrabning af spalter hver 4 time</b> |
|                                     | Kvier, st. race     |                                 |               | 10<br>(6-24 mdr.)               | 4,60               | Dybstrøelse  |
| Stald + Lager hus E                 | Malkeko, st. race   | 35<br>(10.120 EKM)              | 48,38         | 70<br>(13.000 EKM)              | 113,13             | Dybstrøelse  |
|                                     | Småkalve, st. race  | 16<br>(0-6 mdr.)                | 4,32          |                                 |                    | Dybstrøelse  |
|                                     | Tyrekalve, st. race | 32<br>(40-220 kg.)              | 3,76          |                                 |                    | Dybstrøelse  |
| Kalvestald, hus M                   | Småkalve, st. race  |                                 |               | 98<br>(0-3 mdr.)                | 24,01              | Dybstrøelse  |
|                                     | Tyrekalve, st. race |                                 |               | 430<br>(40-55 kg.)              | 4,22               | Dybstrøelse  |
|                                     | Småkalve, st. race  |                                 |               | 8<br>(0-1 mdr.)                 | 1,83               | Dybstrøelse  |
| Kostald hus L*                      | Malkeko, st. race   |                                 |               | 13<br>(13.000 EKM)              | 21,01              | Dybstrøelse  |
|                                     | Malkeko, st. race   |                                 |               | 647<br>(13.000 EKM)             | 1045,65            | Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal), <b>skrabning af spalter hver 4 time</b>    |
| Tyrestald hus K                     | Kvier, st. race     |                                 |               | 14<br>(6-24 mdr.)               | 6,33               | Dybstrøelse  |
|                                     |                     |                                 | <b>642,41</b> |                                 | <b>1527,47</b>     |  |



| Staldnavn                         | Dyreart/type      | Drift 2007                      |               | Etape 1                         |                | Staldsystem og BAT-niveau   |
|-----------------------------------|-------------------|---------------------------------|---------------|---------------------------------|----------------|---|
|                                   |                   | Antal (Alder-/ vægt-korrektion) | DE            | Antal (Alder-/ vægt-korrektion) | DE             |   |
| <b>Abildholtvej 8, CHR: 54030</b> |                   |                                 |               |                                 |                |   |
| Kostald                           | Malkeko, st. race | 110<br>(10.120 EKM)             | 152,05        | 90<br>(13.000 EKM)              | 145,45         | Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal), <b>skrabning af spalter hver 4 time</b> |
|                                   | Malkeko, st. race |                                 |               | 5<br>(13.000 EKM)               | 8,08           | Dybstrøelse   |
| Kviestald                         | Kvier, st. race   |                                 |               | 48<br>(6-24 mdr.)               | 21,71          | Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl el. ringkanal)                                       |
|                                   | Kvier, st. race   | 33<br>(6-28 mdr.)               | 15,98         |                                 |                | Spaltegulvbokse   |
|                                   | Ungtyre, st. race | 55<br>(220-440 kg.)             | 14,10         |                                 |                | Spaltegulvbokse   |
|                                   |                   |                                 | <b>182,13</b> |                                 | <b>175,24</b>  |   |
|                                   |                   |                                 | <b>824,54</b> |                                 | <b>1702,71</b> |   |

I forbindelse med udvidelsen opføres ny goldkostald og ny kalvestald, jvf. bilag 2.

**Skema 3b – Fase 2. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem ift. fase 1.**

| Staldnavn                           | Dyreart/type       | Etape 1                        |        | Etape 2                        |        | Staldsystem og BAT-niveau  |
|-------------------------------------|--------------------|--------------------------------|--------|--------------------------------|--------|--|
|                                     |                    | Antal (Alder-/vægt-korrektion) | DE     | Antal (Alder-/vægt-korrektion) | DE     |  |
| <b>Abildholtvej 7+9, CHR: 54032</b> |                    |                                |        |                                |        |  |
| Kviestald, hus F                    | Kvier, st. race    | 135<br>(6-24 mdr.)             | 61,05  | 135<br>(6-24 mdr.)             | 61,05  | Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl el. ringkanal), <b>skrabning af spalter hver 4 time</b> |
| Kalve- og tyrestald, hus G          | Småkalve, st. race | 98<br>(3-6 mdr.)               | 28,91  | 98<br>(3-6 mdr.)               | 28,91  | Dybstrøelse  |
|                                     | Kvier, st. race    | 22<br>(6-24 mdr.)              | 9,95   | 22<br>(6-24 mdr.)              | 9,95   | Dybstrøelse  |
|                                     | Kvier, st. race    |                                |        | 30<br>(6-24 mdr.)              | 13,57  | Dybstrøelse  |
|                                     | Malkeko, st. race  | 30<br>(13.000 EKM)             | 48,48  |                                |        | Dybstrøelse  |
| Kostald, hus D                      | Kvier, st. race    | 350<br>(6-24 mdr.)             | 158,29 | 350<br>(6-24 mdr.)             | 158,29 | Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl el. ringkanal), <b>skrabning af spalter hver 4 time</b> |
|                                     | Kvier, st. race    | 10<br>(6-24 mdr.)              | 4,60   | 10<br>(6-24 mdr.)              | 4,60   | Dybstrøelse  |
| Stald + Lager hus E                 | Malkeko, st. race  | 70<br>(13.000 EKM)             | 113,13 |                                |        | Dybstrøelse  |
|                                     | Kvier, st. race    |                                |        | 20<br>(6-24 mdr.)              | 9,05   | Dybstrøelse  |
| Kalvestald, hus M                   | Småkalve, st. race | 98<br>(0-3 mdr.)               | 24,01  | 98<br>(0-3 mdr.)               | 24,01  | Dybstrøelse  |



| Staldnavn                         | Dyreart/type        | Etape 1                        |                | Etape 2                        |                | Staldsystem og BAT-niveau   |
|-----------------------------------|---------------------|--------------------------------|----------------|--------------------------------|----------------|---|
|                                   |                     | Antal (Alder-/vægt-korrektion) | DE             | Antal (Alder-/vægt-korrektion) | DE             |   |
|                                   | Tyrekalve, st. race | 430<br>(40-55 kg.)             | 4,22           | 430<br>(40-55 kg.)             | 4,22           | Dybstrøelse   |
|                                   | Småkalve, st. race  | 8<br>(0-1 mdr.)                | 1,83           | 8<br>(0-1 mdr.)                | 1,83           | Dybstrøelse   |
| Kostald hus L*                    | Malkeko, st. race   | 13<br>(13.000 EKM)             | 21,01          | 13<br>(13.500 EKM)             | 21,54          | Dybstrøelse   |
|                                   | Malkeko, st. race   | 647<br>(13.000 EKM)            | 1045,65        | 647<br>(13.500 EKM)            | 1071,92        | Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal), <b>skrabning af spalter hver 4 time</b> |
| Tyrestald hus K                   | Kvier, st. race     | 14<br>(6-24 mdr.)              | 6,33           | 14<br>(6-24 mdr.)              | 6,33           | Dybstrøelse   |
| Ny gold-kostald O                 | Malkeko, st. race   |                                |                | 170<br>(13.500 EKM)            | 281,65         | Sengestald m. fast gulv, 2 % hældning, <b>skrabning hver 2. time</b>                          |
|                                   | Kvier, st. race     |                                |                | 80<br>(6-24 mdr.)              | 36,18          | Sengestald m. fast gulv, 2 % hældning, <b>skrabning hver 2. time</b>                          |
|                                   | Malkeko, st. race   |                                |                | 20<br>(13.500 EKM)             | 33,14          | Dybstrøelse   |
|                                   | Kvier, st. race     |                                |                | 10<br>(6-24 mdr.)              | 4,52           | Dybstrøelse   |
| Kalvestald hus N                  | Småkalve, st. race  |                                |                | 40<br>(0-6 mdr.)               | 10,81          | Dybstrøelse   |
|                                   | Tyrekalve, st. race |                                |                | 45<br>(40-55 kg.)              | 0,44           | Dybstrøelse   |
|                                   |                     |                                | <b>1527,47</b> |                                | <b>1782</b>    |   |
| <b>Abildholtvej 8, CHR: 54030</b> |                     |                                |                |                                |                |   |
| Kostald                           | Malkeko, st. race   | 90<br>(13.000 EKM)             | 145,45         | 90<br>(13.500 EKM)             | 149,11         | Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal), <b>skrabning af spalter hver 4 time</b> |
|                                   | Malkeko, st. race   | 5<br>(13.000 EKM)              | 8,08           | 5<br>(13.500 EKM)              | 8,28           | Dybstrøelse   |
| Kviestald                         | Kvier, st. race     | 48<br>(6-24 mdr.)              | 21,71          | 48<br>(6-24 mdr.)              | 21,71          | Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl el. ringkanal)                                       |
|                                   |                     |                                | <b>175,24</b>  |                                | <b>179,10</b>  |   |
|                                   |                     |                                | <b>1702,71</b> |                                | <b>1961,10</b> |   |

### **Opbevaring af flydende husdyrgødning**

#### Fast overdækning af gyllebeholdere

Der bliver i forbindelse med udvidelsen etableret fast overdækning på gyllebeholdere III, IV, V og VI.

Dugen bør holdes fri fra beholderkanten, ellers udsættes dugen for stor slitage. Der frigives svovlbrinte fra gyllen. Svovlbrinte sammen med kondens på dugens underside og ilt fra luften danner svovlsyre, der kan angribe beholderens beslag. For at undgå, at der drypper kondensvand på betonelementernes indvendige side, kan der



monteres et "skørt" på indvendig side af teltdugen. Det indvendige "skørt" vurderes at være tilstrækkelig korrosionssikring, og der er således ikke behov for ekstra kontrol af beholderen. Der stilles vilkår om, at der etableres indvendigt skørt.

Herudover stilles der vilkår om, at teltåbningen kun må stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltoverdækningen må herudover dog højst stå åben i et døgn. Såfremt teltoverdækningen står åben længere noteres dette i logbogen med angivelse af årsag til dette

#### Vurdering i forhold til landskabelige forhold

Der er søgt om teltoverdækning af to gyllebeholdere på adressen Abildholtvej 7 (III og IV) samt på to fritliggende gyllebeholdere (V og VI) tilhørende Abildholtvej 7, 7500 Holstebro.

Ejendommen er beliggende inden for et område, der i Kommuneplan 2013 er udpeget til store husdyrbrug og biogasanlæg. Husdyrbruget ligger uden for bygge- og beskyttelseslinier, bevaringsværdigt landskab, kystnærhedszonen samt værdifulde kulturmiljøer.

*Området er beskrevet i Holstebro Kommunes landskabskarakteranalyse: Landskabet er beliggende på den nordlige del af Sønderhede Hedeslette/Karup Hedeslette. Området er karakteriseret ved et relativt fladt terræn med intensivt landbrug, kun brudt af de mange læhegn og nogle enkelte mindre vandløb. Landskabet er på grund af det relativt flade terræn og de mange hegn generelt ikke præget af langstrakte udsigter. Ved Abildholt er hegnsstrukturen knapt så markant, markerne er her større og mere irregulære. Landskabskarakterens oprindelse som opdyrket hedelandskab fremstår dog fortsat tydeligt.*

*Landskabet er generelt karakteriseret ved en lille til middel skala. Det betyder, at landskabet som udgangspunkt er sårbart overfor nyt landbrugsbyggeri. Større landbrugsbyggeri kan dog indpasses i de enkelte markparceller mellem hegnsstrukturen, forudsat at byggeriet holdes i en lav karakter, så de omgivende hegn skaber en visuel afgrænsning af den samlede bygningsmasse. I områderne, hvor hegnsstrukturen er mere åben og markerne større, kan der indpasses større landbrugsbyggeri, forudsat at det placeres i tilknytning til eksisterende bygninger, være af en lav karakter og der skal foretages en landskabelig tilpasning, for eksempel ved supplerende beplantning, der kan understøtte landskabets hegnsstruktur og samtidig skærme bygningerne af."*

#### Gyllebeholdere i tilknytning til driftsbygningerne

To af gyllebeholderne ligger i tilknytning til staldbygningerne på Abildholtvej 7. Gyllebeholderens overkant er cirka 2,75 meter over terræn, med teltoverdækning er højden henholdsvis 7,2 meter og 7,7 meter over terræn.

Overfor Abildholtvej 7 ligger naboejendommen Abildholtvej 8, som er en del af Nørgaard Agro I/S. En af gyllebeholderne på Abildholtvej 8 har allerede teltoverdækning, hvis top er cirka 7,4 meter over terræn. Overordnet set vurderes det, at anlægs-





komplekset på kvægbrugene Abildholtvej 7-9 kan betragtes som en enhed, da bygningstætheden er høj og da anlæggene efterhånden opleves som værende vokset sammen.

Set fra syd, fra nabobeboelser på Vester Feldborgvej 5 og Vester Feldborgvej 7 vurderes det, at teltoverdækning af gyllebeholdere ikke vil opleves væsentlig anderledes i forhold til nu. Gyllebeholderne ligger skærmet bag driftsbygningerne på Abildholtvej 8 og den overdækkede gyllebeholder her. Teltdugen er lys grå, og vil dermed oftest ikke stå i kontrast mod himlen, men synsmæssigt falde ind i de øvrige grå nuancer på tagfladerne på ejendommen.

Idet gyllebeholderne ligger i tilknytning til de øvrige driftsbygninger på ejendommen vurderes det, at teltoverdækningerne ikke vil fremtræde dominerende i forhold til landskabets karakter og omgivelserne i øvrigt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at det ansøgte ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af omgivelserne i forhold til de landskabelige værdier.

#### Fritliggende gyllebeholdere

Til Abildholtvej 7 hører to fritliggende gyllebeholdere, hvor der ligeledes søges om teltoverdækning. Gyllebeholderne ligger øst for den nærmeste driftsbygning på Abildholtvej 7-9, i en afstand af cirka 130 meter. Gyllebeholdernes overkant er cirka 2,8 meter over terræn, med teltoverdækning er højden henholdsvis 9,1 meter og 9,3 meter over terræn.

Umiddelbart øst for gyllebeholderne er der en nord-sydgående læbeplantning, der skærmer for naboers indkig fra øst. Teltoverdækningerne vil sandsynligvis være synlige for naboers indkig henholdsvis nord og syd for gyllebeholderne. Afstanden til disse nabobeboelser er henholdsvis cirka 650 meter og 840 meter. For begge nabobeboelser er der nogen beplantning omkring ejendommene eller på markparcellerne, som slører indkig til gyllebeholderne. For indkig fra Abildholtvej kan gyllebeholderne skærmes ved etablering af 3-rk. slørende beplantning af hjemmehørende arter på en strækning af cirka 55 meter parallelt med Abildholtvej. Der stilles vilkår herom.

Etablering af slørende beplantning understøtter landskabets hegnstruktur og skærmer de teltoverdækkede gyllebeholdere af. Holstebro Kommune vurderer, at teltoverdækningerne vil få minimal indvirkning på landskabet i området, når den skærmende beplantning syd for gyllebeholderne er etableret.

#### BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.
- At gyllebeholdere er etableret med fast overdækning



Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT i forhold til gødningsopbevaring.

### **Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning**

---

Dybstrøelse vil fremover blive anvendt i det ønskede biogasanlæg. Der skal ikke længere placeres markstakke på arealerne, da det køres direkte fra stald til biogasanlæg. Dette vil forventeligt give mindre lugt og gener for de omkringboende og mindske fordampningen fra dybstrøelsen, da denne ikke skal omlastes i marken eller lægges på lager i marken.

### **Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg**

#### **Ammoniak**

---

Den samlede ammoniakfordampning fra anlæg og lagre er i husdyrgodkendelse.dk (skema 83623 – etape 2 nudrift med forsuring) beregnet til 9.269 kg N/år, mens emissionen efter de ansøgte ændringer er på 11.003 kg N /år, en meremission på 1.734 kg N / år og en meremission på 3.770 kg N /år i forhold til 1/1 2007-niveau.

Jf. ansøgnings-skema 97313 og 83623 (2016 hovedgodkendelsen) er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak overholdt.

#### **Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)**

De nærmest liggende Natura 2000-områder i forhold til ejendommen er EF-habitat-område nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø samt EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 42 og EF-habitatområde nr. 56, Sønder Feldborg Plantage. Mindsteafstanden hertil er i begge tilfælde omkring 6 kilometer. Begge områder rummer en lang række kortlagte kvælstoffølsomme naturtyper som våd hede, surt overdrev, nedbrudt højmoser m.fl.

Beregninger viser en højeste totaldeposition i de to områder på henholdsvis 0,1 og 0,1 kg N/ha/år.

Reglerne for kategori 1 natur er dermed overholdt, og Holstebro Kommune venter ingen eller kun en helt ubetydelig negativ effekt af ejendommen på de nærmest liggende Natura 2000-områder.

#### **Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)**

Afstanden til det nærmeste område med lobeliesø, højmoser eller større heder/overdrev udenfor Natura 2000-områder er ca. 2 kilometer i sydlig retning.

Der er tale om et ca. 13 ha stort hedeareal vest for Feldborg, hvor der i sommeren 2015 er sket en botanisk registrering. Lokaliteten beskrives som et hedeareal med 70-80 % bjergfyrt, men med fin hede under. Der er registreret positivarter som mangblomstret frytler, hedelyng, lyng-snerre, skovstjerne, tormentil, læge-ærenpris og tyttebær.



Beregninger viser en højeste totaldeposition i dette område på 0,1 kg N/ha/år, og reglerne for kategori 2 natur er dermed overholdt. Holstebro Kommune venter ingen eller kun en helt ubetydelig negativ effekt af ejendommen på de nærmest liggende områder med kategori 2 natur.

#### Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

Ca. 100 meter nordøst for ejendommen er registreret et mindre moseområde, og i tilknytning til det en smal §3-eng, begge dele langs et lille vandløb.

Beregninger for mosen og engen viser en kvælstofdeposition på 1,9 hhv. 0,3 kg N/ha/år fra driftsændringerne, og 8,1 hhv. 10,5 kg N/ha/år fra den samlede ejendom. Kommunen har besigtiget de to områder i forbindelse med en tidligere sagsbehandling.

Mosen er helt tilgroet i rød-el, birk og pil med en undervegetation af arter som stor nælde, lyse-siv og hindbær. Engen lå med en næsten ruderatagtig vegetation, mens et tilstødende område med kultureng måske bør §3-registreres i stedet for det aktuelle. Samlet vurderer kommunen ikke, at der kan være tale om kvælstoffølsom mose/engvegetation.

Derimod er der ca. 900 meter sydøst for ejendommen registreret et lidt over 2 ha stort moseområde, som ligger rundt om et større vandhul. Mosen rummer store partier med blåtop og en i øvrigt fin vegetation med smalbladet kæruld, næb- og alm. star, pors, hede- og rosmarinlyng, tyttebær samt lyse-siv og sphagnum sp. Der er tale om en kvælstoffølsom naturtype, men beregninger viser en kvælstofdeposition på 0,1 kg N/ha/år fra driftsændringerne og 0,6 kg N/ha/år fra den samlede ejendom.

Der er ikke foretaget kvælstofberegninger til et vandhul ca. 150 meter sydøst for ejendommen; vandhullet vurderes ikke at være særligt følsomt overfor atmosfærisk kvælstof.

Nordre Feldborg Plantage ca. 1 km øst for ejendommen er registreret som potentielt ammoniakfølsom skov. Der er her beregnet en kvælstofdeposition på 0,1 kg N/ha/år fra driftsændringerne og 0,5 kg N/ha/år fra den samlede ejendom.

Reglerne for kategori 3 natur er således overholdt.

#### **Bilag IV-arter**

---

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rastområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grup-



per fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

- Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.
- Birkemus: Arten er ikke registreret i området.
- Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.
- Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.
- Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Af disse arter er spidssnudet registreret i de to vandhuller, som ligger sydøst for ejendommen – se under kategori 3 natur. Kommunen vurderer, at projektet ikke er til hinder for artens fortsatte tilstedeværelse i området.
- Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.
- Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra ejendommen.
- Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

Holstebro Kommune er ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

### ***BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak***

I nudrift er der i stald L et forsøringsanlæg. Ansøger ønsker at kunne bruge gyllen fra husdyrbruget i et biogasanlæg, som projekteres opført med naboejendommen Abildholtvej 6. I ansøgningen er det angivet, at en forudsætning for at gyllen kan benyttes i biogasanlægget, er at gyllen ikke er forsuret med svovlsyre. Ansøger ønsker derfor at lukke ned for forsøringsanlægget i kostalden og indføre supplerende miljøteknologi til nedbringelse af ammoniakemissionen på husdyrbruget i overensstemmelse med BAT. Som i eksisterende ansøgning videreføres det, at kostald L og goldstald O regnes som ny-stald i forhold til BAT, og de øvrige stalde som eksisterende stalde.

#### Overdækning af gyllebeholdere

4 af ejendommens gyllebeholdere overdækkes med fast teltoverdækning (III, IV, V og VI). Ved fast overdækning af en gyllebeholder reduceres ammoniakfordampningen med 50 % set i forhold til gyllebeholdere med lovpligtig overdækning med flydelag. Dette giver en samlet reduktion af ammoniakfordampningen på 719 kg N / år. Overdækning af de ældre tanke har ansøger fravalgt i tidligere ansøgninger pga. usikkerheden omkring om konstruktionen kan bære en teltduk.

| Beholder      | Tiltag           | Reduceret ammoniakfordampning kg N/år |
|---------------|------------------|---------------------------------------|
| Gylletank III | Overdækning fast | 144                                   |
| Gylletank IV  | Overdækning fast | 111                                   |
| Gylletank V   | Overdækning fast | 232                                   |
| Gylletank VI  | Overdækning fast | 232                                   |

#### Intet oplag af fast husdyrgødning



Alt dybstrøelse og fast gødning fra husdyrbruget vil blive anvendt i biogasanlægget. Der vil således efter etablering af biogasanlægget ikke længere opbevares dybstrøelse i markstak eller på møddingspladsen. Dette er i ansøgningen angivet som 100% direkte udkørsel og giver en forventet ammoniakreduktion på 182 kg N / år. Der vil således kun undtagelsesvis kunne oplagres dybstrøelse og fast gødning på husdyrbrugets møddingsplads ved evt. driftsstop pga. fejl/reparation af biogasanlægget.

### Foderoptimering

Der regnes med 160 gram råprotein pr. kg tørstof til kørerne. Ansøgers fodringskonsulent har vurderet, at det ikke vil være muligt at lave yderligere stramninger i foder-vilkårene, da der er en høj ydelse på ejendommen. Der kræves en vis mængde protein for at sikre ydelse og dyrevelfærd.

| Stald       | Staldsystem  | G råprotein pr. kg tørstof | Effekt foderoptimering kg N / år |
|-------------|--|----------------------------|----------------------------------|
| Goldstald O | 170 malkekøer, sengestald fast gulv, 2 % hældning. | 160                        | 105                              |
| Goldstald O | 17 malkekøer, dybstrøelse.                         | 160                        | 17                               |
| Kostald L   | 13 malkekøer, dybstrøelse.                         | 160                        | 11                               |
| Kostald L   | 647 malkekøer, sengestald med spalter.             | 160                        | 511                              |
|             |  |                            | 644                              |

For at sikre ovenstående stilles der vilkår om maksimalt indhold af råprotein, foderplaner og foderanalyser.

### Skrabere i hus F og D

I forhold til eksisterende miljøgodkendelse etableres der spalteskrabere hos kvierne i stald F og stald D. Dette giver en forventet ammoniakreducerende effekt på samlet 622 kg N/ år.

### Udegående dyr

I hovedgodkendelsen er der stillet vilkår om udegående kvier. Dette forhold ændres ikke i forbindelse med tillægget og får dermed ikke indflydelse på ammoniakemissionen.

### Ændring af stalddypen - fravalgt

En yderligere reduktion i ammoniakfordampningen vil kræve tiltag i form af ændring af gulvtype. I "Videnskatalog over kvægstaldgulve med 4% ammoniakfordampning, version 5, 2012" fremgår det at udgiften til at ændre spaltegulv med rundskyl til spaltegulv med linespil vil koste ca. 320 kr. pr årsko, uden at bygningsomkostninger i form af opstaldning i ombygningsperioden og restafskrivning af gulvet m.m. er medtaget. Den reelle omkostning forventes derfor at ligge noget over 320 kr. pr årsko.

I forudsætningerne for BAT er det beskrevet at "meromkostningerne for at opfylde de fastlagte emissionsgrænseværdier ikke bør overstige ca. 1 % af de samlede produk-



tionsomkostninger". Produktionsomkostningerne var ifølge Danmarks Statistik, Økonomien i Landbrugets produktionsgrene, 2015 på 22.900 kr. pr årsko. Udgifterne bør derfor ikke overstige 229 kr. på årsko ved 1% af produktionsomkostningerne.

Miljøstyrelsen fastlægger emissionsgrænseværdier ud fra det princip, at enkeltteknologier ikke bør overstige ca. 100 kr. pr. kg. reduceret N. I ansøgningen er det angivet, at forskellen mellem ansøgningen med og uden forsuring er 2.988 kg N, hvilket ikke gør udskiftning af gulvet til en mulighed.

Skulle staldene bygges i dag, kunne ansøger vælge at bygge en stald med en gulvtype, der har en lavere ammoniakemission og derved overholde BAT-kravet. På baggrund af ovenstående omkostninger ved ombygning af eksisterende stald, vurderes ændring af gulvtypen ikke at være proportional.

### Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT

Af nedenstående fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier for malkekvæg.

| Kalvestald hus N     |           |   |           |                             |            |                                   |  |  |
|----------------------|-----------|---|-----------|-----------------------------|------------|-----------------------------------|--|--|
| (Eksisterende stald) |           |   |           |                             |            |                                   |  |  |
| Stald system         | ProdID    | BAT-Husdyrtype  | Antal dyr | EGV (kg NH <sub>3</sub> -N) | Korrektion | Vejl. sum (kg NH <sub>3</sub> -N) | Ansøgers forslag (kg NH <sub>3</sub> -N) | Kommunens krav (kg NH <sub>3</sub> -N) |
| KvSm01               | PR-666508 | Øvrige  | 40        |                             |            | 75,60                             |  |  |
| Vejledende sum:      |           | Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normal for ammoniakfordampning. |           |                             |            |                                   |  |  |
| KvTk01               | PR-666509 | Øvrige  | 45        |                             |            | 2,19                              |  |  |
| Vejledende sum:      |           | Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normal for ammoniakfordampning. |           |                             |            |                                   |  |  |

| Ny goldkostald O  |           |                         |           |   |            |                                   |  |  |
|---|-----------|-------------------------|-----------|---|------------|-----------------------------------|--|--|
| (Eksisterende stald)  |           |                         |           |   |            |                                   |  |  |
| Stald system  | ProdID    | BAT-Husdyrtype          | Antal dyr | EGV (kg NH <sub>3</sub> -N)   | Korrektion | Vejl. sum (kg NH <sub>3</sub> -N) | Ansøgers forslag (kg NH <sub>3</sub> -N) | Kommunens krav (kg NH <sub>3</sub> -N) |
| KvMa05  | PR-666510 | Malkekøer               | 170       | 7,31  | 1,00       | 1.242,70                          |  |  |
| KvKs05  | PR-666511 | Opdræt tung             | 80        | 3,99  | 0,95       | 302,80                            |  |  |
| Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser: |           |                         |           |   |            |                                   |  |  |
| Korrektion:   |           |                         |           | $\text{Korrektion} = \frac{\text{KOK1} \times \text{KOK2} + \text{KOK3}}{\text{KOK1}}$ $= \frac{(((24 + 6) \times 0,0729) + 1,93)}{4,34} = 0,949$ |            |                                   |  |  |
| KvMa09  | PR-666512 | Malkekøer dybstrøelse   | 20        | 10,04   | 1,00       | 200,80                            |  |  |
| KvKs09  | PR-666513 | Opdræt tung dybstrøelse | 10        | 3,15  | 0,95       | 29,88                             |  |  |



Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser:

$$\text{Korrektion} = \frac{\text{KOK1}}{\text{KOK2} + \text{KOK3}} = \frac{\text{KOK1}}{\text{(((alder ind + alder ud) \times \text{KOK2}) + \text{KOK3})}}$$

$$= \frac{\text{KOK1}}{\text{(((24 + 6) \times 0,0729) + 1,93)}} = 0,949$$

Korrektion: 4,34

**Tyrestald hus K**  
(Eksisterende stald)

| Stald system kode | ProdID    | BAT-Husdyrtype          | Antal dyr | EGV (kg NH <sub>3</sub> -N) | Korrektion | Vejl. sum (kg NH <sub>3</sub> -N) | Ansøgers forslag (kg NH <sub>3</sub> -N) | Kommunens krav (kg NH <sub>3</sub> -N) |
|-------------------|-----------|-------------------------|-----------|-----------------------------|------------|-----------------------------------|--|--|
| KvKs09            | PR-666515 | Opdræt tung dybstrøelse | 14        | 3,15                        | 0,95       | 41,83                             |  |  |

Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser:

$$\text{Korrektion} = \frac{\text{KOK1}}{\text{KOK2} + \text{KOK3}} = \frac{\text{KOK1}}{\text{(((alder ind + alder ud) \times \text{KOK2}) + \text{KOK3})}}$$

$$= \frac{\text{KOK1}}{\text{(((24 + 6) \times 0,0729) + 1,93)}} = 0,949$$

Korrektion: 4,34

**Kostald hus L**  
(Ny/Renoveret stald)

| Stald system kode | ProdID    | BAT-Husdyrtype        | Antal dyr | EGV (kg NH <sub>3</sub> -N) | Korrektion | Vejl. sum (kg NH <sub>3</sub> -N) | Ansøgers forslag (kg NH <sub>3</sub> -N) | Kommunens krav (kg NH <sub>3</sub> -N) |
|-------------------|-----------|-----------------------|-----------|-----------------------------|------------|-----------------------------------|--|--|
| KvMa09            | PR-666516 | Malkekøer dybstrøelse | 13        | 10,04                       | 1,00       | 130,52                            |  |  |
| KvMa08            | PR-666517 | Malkekøer             | 647       | 6,3                         | 1,00       | 4.076,10                          |  |  |

**Kalvestald hus M**  
(Eksisterende stald)

| Stald system kode | ProdID    | BAT-Husdyrtype   | Antal dyr | EGV (kg NH <sub>3</sub> -N) | Korrektion | Vejl. sum (kg NH <sub>3</sub> -N) | Ansøgers forslag (kg NH <sub>3</sub> -N) | Kommunens krav (kg NH <sub>3</sub> -N) |
|-------------------|-----------|--|-----------|-----------------------------|------------|-----------------------------------|--|--|
| KvSm01            | PR-666518 | Øvrige   | 98        |                             |            | 168,11                            |  |  |
| Vejledende sum:   |           | Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normalt for ammoniakfordampning. |           |                             |            |                                   |  |  |
| KvTk01            | PR-666519 | Øvrige   | 430       |                             |            | 20,96                             |  |  |
| Vejledende sum:   |           | Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normalt for ammoniakfordampning. |           |                             |            |                                   |  |  |
| KvSm01            | PR-666520 | Øvrige   | 8         |                             |            | 12,79                             |  |  |
| Vejledende sum:   |           | Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normalt for ammoniakfordampning. |           |                             |            |                                   |  |  |

**Stald + Lager hus E**  
(Eksisterende stald)

| Stald system kode | ProdID    | BAT-Husdyrtype        | Antal dyr | EGV (kg NH <sub>3</sub> -N) | Korrektion | Vejl. sum (kg NH <sub>3</sub> -N) | Ansøgers forslag (kg NH <sub>3</sub> -N) | Kommunens krav (kg NH <sub>3</sub> -N) |
|-------------------|-----------|-----------------------|-----------|-----------------------------|------------|-----------------------------------|--|--|
| KvMa09            | PR-666521 | Malkekøer dybstrøelse | 0         |                             |            | 0,00                              |  |  |
| KvSm01            | PR-666522 | Øvrige                | 0         |                             |            | 0,00                              |  |  |



|                 |  |                         |    |      |      |       |  |  |
|-----------------|--|-------------------------|----|------|------|-------|--|--|
| Vejledende sum: | Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normtal for ammoniakfordampning.   |                         |    |      |      |       |  |  |
| KvKs09          | PR-666523  | Opdræt tung dybstrøelse | 20 | 3,15 | 0,95 | 59,76 |  |  |
| Korrektion:     | Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser:<br>Korrektion = $\frac{KOK1}{((alder\ ind + alder\ ud) \times KOK2) + KOK3}$<br>$= \frac{KOK1}{((24 + 6) \times 0,0729) + 1,93} = 0,949$<br>4,34 |                         |    |      |      |       |  |  |
| KvTk01          | PR-666524  | Øvrige                  | 0  |      |      | 0,00  |  |  |
| Vejledende sum: | Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normtal for ammoniakfordampning.   |                         |    |      |      |       |  |  |

**Kostald hus D**

(Eksisterende stald)

| Stald system kode | ProdID   | BAT-Husdyrtpe           | Antal dyr | EGV (kg NH <sub>3</sub> -N) | Korrektion | Vejl. sum (kg NH <sub>3</sub> -N) | Ansøgers forslag (kg NH <sub>3</sub> -N) | Kommunens krav (kg NH <sub>3</sub> -N) |
|-------------------|--|-------------------------|-----------|-----------------------------|------------|-----------------------------------|--|--|
| KvMa08            | PR-666525  | Malkekøer               | 0         |                             |            | 0,00                              |  |  |
| KvMa09            | PR-666526  | Malkekøer dybstrøelse   | 0         |                             |            | 0,00                              |  |  |
| KvKs08            | PR-666527  | Opdræt tung             | 350       | 5,36                        | 0,95       | 1.779,61                          |  |  |
| Korrektion:       | Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser:<br>Korrektion = $\frac{KOK1}{((alder\ ind + alder\ ud) \times KOK2) + KOK3}$<br>$= \frac{KOK1}{((24 + 6) \times 0,0729) + 1,93} = 0,949$<br>4,34 |                         |           |                             |            |                                   |  |  |
| KvKs09            | PR-666528  | Opdræt tung dybstrøelse | 10        | 3,15                        | 0,97       | 30,41                             |  |  |
| Korrektion:       | Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser:<br>Korrektion = $\frac{KOK1}{((alder\ ind + alder\ ud) \times KOK2) + KOK3}$<br>$= \frac{KOK1}{((25 + 6) \times 0,0729) + 1,93} = 0,965$<br>4,34 |                         |           |                             |            |                                   |  |  |

**Kalve- og tyrestald hus G**

(Eksisterende stald)

| Stald system kode | ProdID   | BAT-Husdyrtpe           | Antal dyr | EGV (kg NH <sub>3</sub> -N) | Korrektion | Vejl. sum (kg NH <sub>3</sub> -N) | Ansøgers forslag (kg NH <sub>3</sub> -N) | Kommunens krav (kg NH <sub>3</sub> -N) |
|-------------------|--|-------------------------|-----------|-----------------------------|------------|-----------------------------------|--|--|
| KvSm01            | PR-666529  | Øvrige                  | 98        |                             |            | 202,33                            |  |  |
| Vejledende sum:   | Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normtal for ammoniakfordampning. |                         |           |                             |            |                                   |  |  |
| KvKs09            | PR-666530  | Opdræt tung dybstrøelse | 22        | 3,15                        | 0,47       | 32,87                             |  |  |





|             |           |  |    |      |      |       |  |  |
|-------------|-----------|--|----|------|------|-------|--|--|
|             |           | Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser:  |    |      |      |       |  |  |
|             |           | Korrektion = $\frac{(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times \text{KOK2}) + \text{KOK3})}{\text{KOK1}}$           |    |      |      |       |  |  |
|             |           | = $\frac{(((24 + 6) \times 0,0729) + 1,93)}{4,34} = 0,949$   |    |      |      |       |  |  |
| Korrektion: |           |  |    |      |      |       |  |  |
|             |           | Den vejledende sum er korrigeret for at dyrene er udegående i en periode af året:                                      |    |      |      |       |  |  |
|             |           | Korrektion = $\text{Før KOR} + \frac{(12\text{mdr} - (\text{uden for areal} + \text{inden for areal}))}{12\text{mdr}}$ |    |      |      |       |  |  |
|             |           | = $0,949 \times \frac{(12\text{mdr} - (6 + 0)\text{mdr})}{12\text{mdr}} = 0,474$                                       |    |      |      |       |  |  |
| KvKs09      | PR-666531 | Opdræt tung dybstrøelse  | 30 | 3,15 | 0,95 | 89,64 |  |  |
|             |           | Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser:  |    |      |      |       |  |  |
|             |           | Korrektion = $\frac{(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times \text{KOK2}) + \text{KOK3})}{\text{KOK1}}$           |    |      |      |       |  |  |
|             |           | = $\frac{(((24 + 6) \times 0,0729) + 1,93)}{4,34} = 0,949$   |    |      |      |       |  |  |
| Korrektion: |           |  |    |      |      |       |  |  |

| <b>Kviestald hus F</b> |           |  |           |                             |            |                                   |  |  |
|------------------------|-----------|--|-----------|-----------------------------|------------|-----------------------------------|--|--|
| (Eksisterende stald)   |           |  |           |                             |            |                                   |  |  |
| Stald system kode      | ProdID    | BAT-Husdyrtype   | Antal dyr | EGV (kg NH <sub>3</sub> -N) | Korrektion | Vejl. sum (kg NH <sub>3</sub> -N) | Ansøgers forslag (kg NH <sub>3</sub> -N) | Kommunens krav (kg NH <sub>3</sub> -N) |
| KvKs08                 | PR-666535 | Opdræt tung  | 135       | 5,36                        | 0,95       | 686,42                            |  |  |
|                        |           | Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser:  |           |                             |            |                                   |  |  |
|                        |           | Korrektion = $\frac{(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times \text{KOK2}) + \text{KOK3})}{\text{KOK1}}$ |           |                             |            |                                   |  |  |
|                        |           | = $\frac{(((24 + 6) \times 0,0729) + 1,93)}{4,34} = 0,949$   |           |                             |            |                                   |  |  |
| Korrektion:            |           |  |           |                             |            |                                   |  |  |

| <b>Kostald på nr 8</b> |           |                       |           |                             |            |                                   |  |  |
|------------------------|-----------|-----------------------|-----------|-----------------------------|------------|-----------------------------------|--|--|
| (Eksisterende stald)   |           |                       |           |                             |            |                                   |  |  |
| Stald system kode      | ProdID    | BAT-Husdyrtype        | Antal dyr | EGV (kg NH <sub>3</sub> -N) | Korrektion | Vejl. sum (kg NH <sub>3</sub> -N) | Ansøgers forslag (kg NH <sub>3</sub> -N) | Kommunens krav (kg NH <sub>3</sub> -N) |
| KvMa08                 | PR-670686 | Malkekøer             | 90        | 9,8                         | 1,00       | 882,00                            |  |  |
| KvMa09                 | PR-670687 | Malkekøer dybstrøelse | 5         | 10,04                       | 1,00       | 50,20                             |  |  |

| <b>Kviestald på nr 8</b> |           |  |           |                             |            |                                   |  |  |
|--------------------------|-----------|--|-----------|-----------------------------|------------|-----------------------------------|--|--|
| (Eksisterende stald)     |           |  |           |                             |            |                                   |  |  |
| Stald system kode        | ProdID    | BAT-Husdyrtype   | Antal dyr | EGV (kg NH <sub>3</sub> -N) | Korrektion | Vejl. sum (kg NH <sub>3</sub> -N) | Ansøgers forslag (kg NH <sub>3</sub> -N) | Kommunens krav (kg NH <sub>3</sub> -N) |
| KvKs08                   | PR-670688 | Opdræt tung  | 48        | 5,36                        | 0,95       | 244,06                            |  |  |
|                          |           | Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser:  |           |                             |            |                                   |  |  |
|                          |           | Korrektion = $\frac{(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times \text{KOK2}) + \text{KOK3})}{\text{KOK1}}$ |           |                             |            |                                   |  |  |
|                          |           | = $\frac{(((24 + 6) \times 0,0729) + 1,93)}{4,34} = 0,949$   |           |                             |            |                                   |  |  |
| Korrektion:              |           |  |           |                             |            |                                   |  |  |



### Samlet vurdering af BAT

Den ansøgte totale udledning er 11.003 kg N og overholder således ikke det beregnede BAT emissionsniveau, som er 10.362 kg N. Meremissionen er på 641 kg N / år.

BAT-kravet kan således ikke overholdes med mindre stalddypen ændres. Ændring af stalddypen er så stor en ændring, at det ikke vurderes at være proportionalt, da stalddene er af nyere dato og ikke er nedslidte.

### **Vurdering af mulighed for lempeligere emissionsgrænseværdier**

---

Ansøger har fremført, at forsuret gylle ikke kan anvendes i et biogasanlæg, da det høje svovlindhold giver tekniske vanskeligheder.

Som det ses af ovenstående overholdes det fastsatte krav om BAT ikke i den indsendte ansøgning om tillæg. I en normal sagsbehandlingsproces ville der blive meddelt afslag på det ansøgte, idet der fra ejendommen vil være en merudledning af ammoniak på 641 kg N / år i forhold til det beregnede mulige BAT-niveau for ammoniakemission.

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §18 kan kommunalbestyrelsen undtagelsesvis fastsætte lempeligere emissionsgrænseværdier for IE-husdyrbrug, end de emissionsgrænseværdier der fremgår af BAT-konklusionerne når:

1. Overholdelse af BAT vil medføre uforholdsmæssig store omkostninger sammenlignet med miljøfordelene pga. anlæggets geografiske placering, lokale miljøforhold eller anlæggets tekniske egenskaber.
2. Fravigelse ikke er i væsentlig strid med omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.
3. Der opnås et højt beskyttelsesniveau af miljøet som helhed.

Kvægbrug er ikke IE-husdyrbrug, og er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §18. BAT bliver imidlertid håndhævet parallelt for IE-husdyrbrug og ikke-IE-husdyrbrug. For begge typer husdyrbrug fastlægges BAT ud fra miljøstyrelsens BAT-standardvilkår og klagenævnets praksis. Desuden er det en integreret del af BAT, at fastlæggelsen sker ved, at der foretages en vurdering af, hvad der i almindelighed er økonomisk og teknisk muligt for den enkelte branche som sådan. For et IE-husdyrbrug skal kommunen i øvrigt bruge EU-kommissionens relevante BAT-konklusioner ved fastsættelse af niveauet for BAT.

Som en forlængelse af ovenstående vurderer Holstebro Kommune, jf. beslutning i udvalget for Natur, Miljø og Klima den 23-05-2017, at ikke IE-husdyrbrug ikke skal behandles strengere end IE-husdyrbrug, og at der er mulighed for at meddele tillæg til eksisterende miljøgodkendelser med lempeligere emissionsgrænseværdier - under de angivne forudsætninger i §18:



**1. punkt: Overholdelse af BAT vil medføre uforholdsmæssig store omkostninger sammenlignet med miljøfordelene pga. anlæggets geografiske placering, lokale miljøforhold eller anlæggets tekniske egenskaber:**

Overholdelse af BAT er kun muligt hvis staldtypen ændres svarende til nybyggeri. Af ovenstående vurdering ses denne løsning ikke økonomisk proportionalt, jf. afsnit om BAT.

**2. punkt: Fravigelse ikke er i væsentlig strid med omgivelsernes sårbarhed og kvalitet:**

Der er ikke naturområder, herunder Natura 2000-områder der påvirkes væsentligt negativt ved merudledningen, jf. afsnit 'Ammoniak'

**3. punkt: Der opnås et højt beskyttelsesniveau af miljøet som helhed:**

Der opnås ikke et højere beskyttelsesniveau vedr. ammoniak. Ansøger har indsendt redegørelse for, hvordan projektet som helhed giver et højt beskyttelsesniveau i form af mere vedvarende energi, forbedret kvælstofudnyttelse, nedsat udledning af drivhusgasser, færre sygdomskim og ukrudtsfrø mv., jf. bilag 5.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at der på baggrund af ovenstående kan meddeles tillæg til miljøgodkendelsen med lempeligere emissionsgrænseværdier for BAT. Der lægges særlig vægt på, at opnåelse af BAT vil kræve ombygning af en nyere stald, som ikke vil være proportionalt, og at der efter en konkret vurdering ikke vil være væsentlige påvirkninger af naturområder, herunder Natura 2000-områder og bilag IV arter. Desuden er der lagt vægt på, at husdyrbruget ligger i et kommuneplanområde som er udpeget til store husdyrbrug og biogasanlæg.

En forudsætning for de lempeligere emissionsværdier er, at biogasanlægget etableres, så de miljømæssige forhold ved projektet som helhed realiseres. Dette sikres ved vilkår. Der stilles samtidig vilkår, som sikrer, at de ovenfor nævnte ammoniakreducerende teknologier implementeres.



## Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområders sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

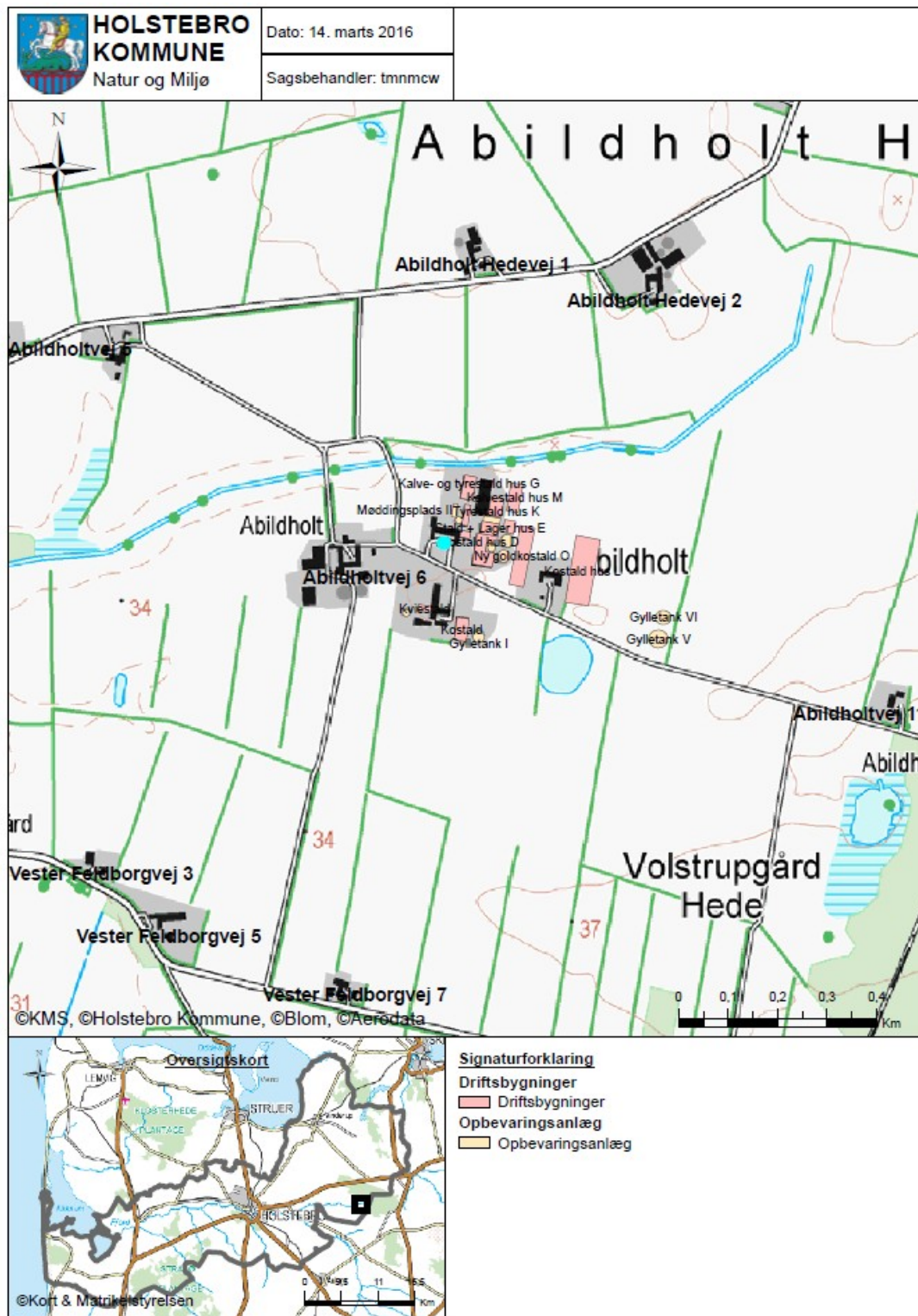
På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.



## Bilag

### Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

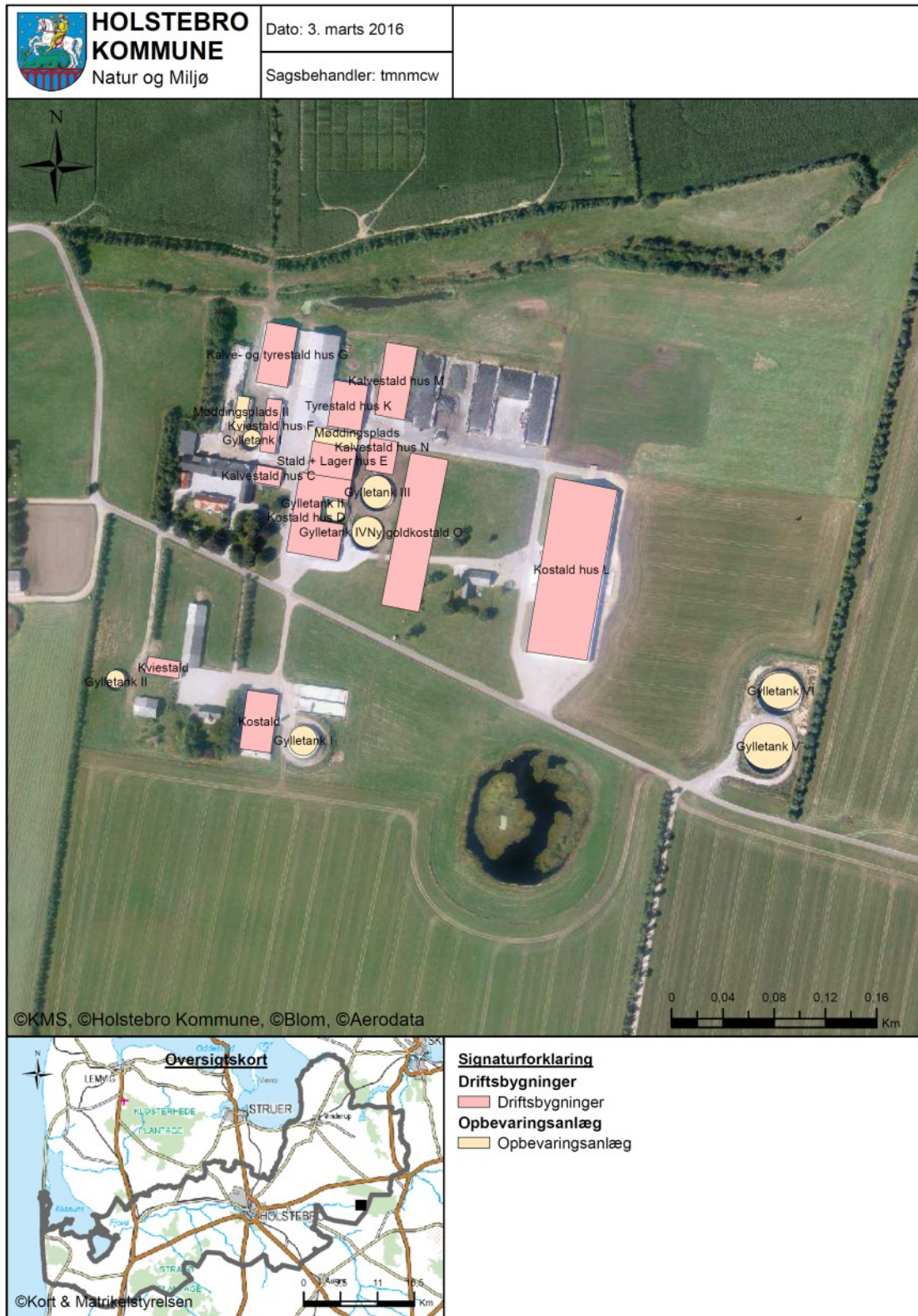
Bilag gengivet fra hovedgodkendelsen.





## Bilag 2 – Situationsplan

Bilag gengivet fra hovedgodkendelsen.



**Bilag 3 – Husdyrbrugets indretning 1/2**

Bilag gengivet fra hovedgodkendelsen.

## Bilag over anlæg

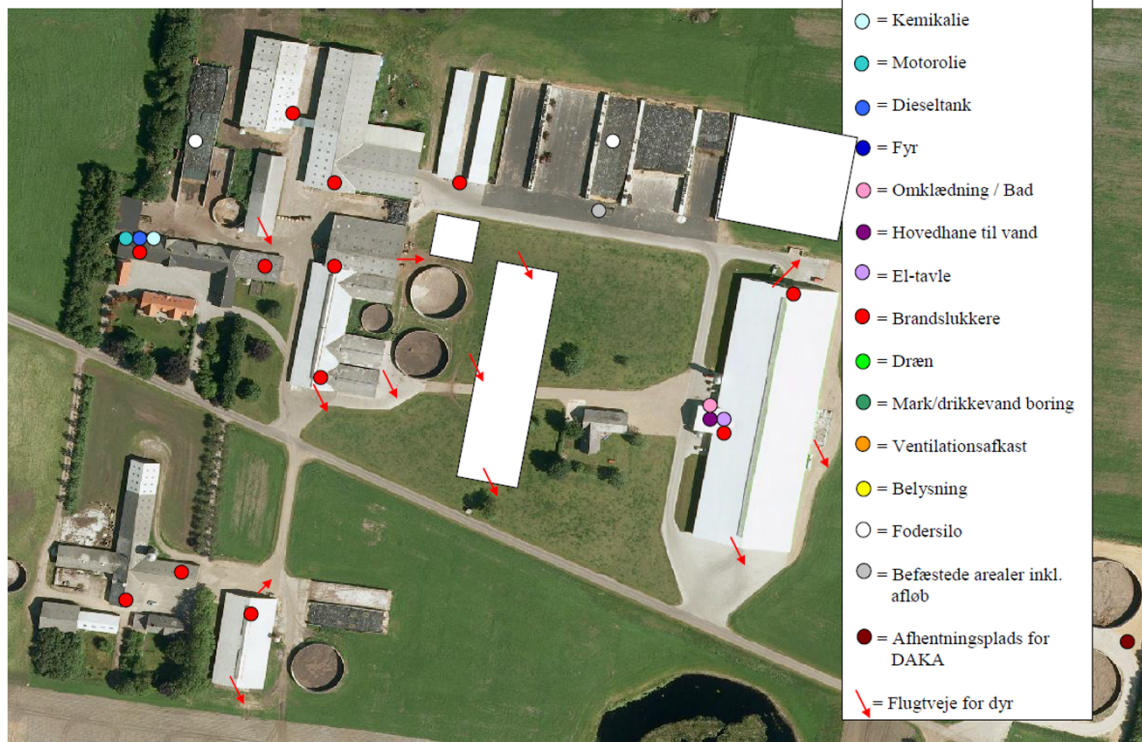
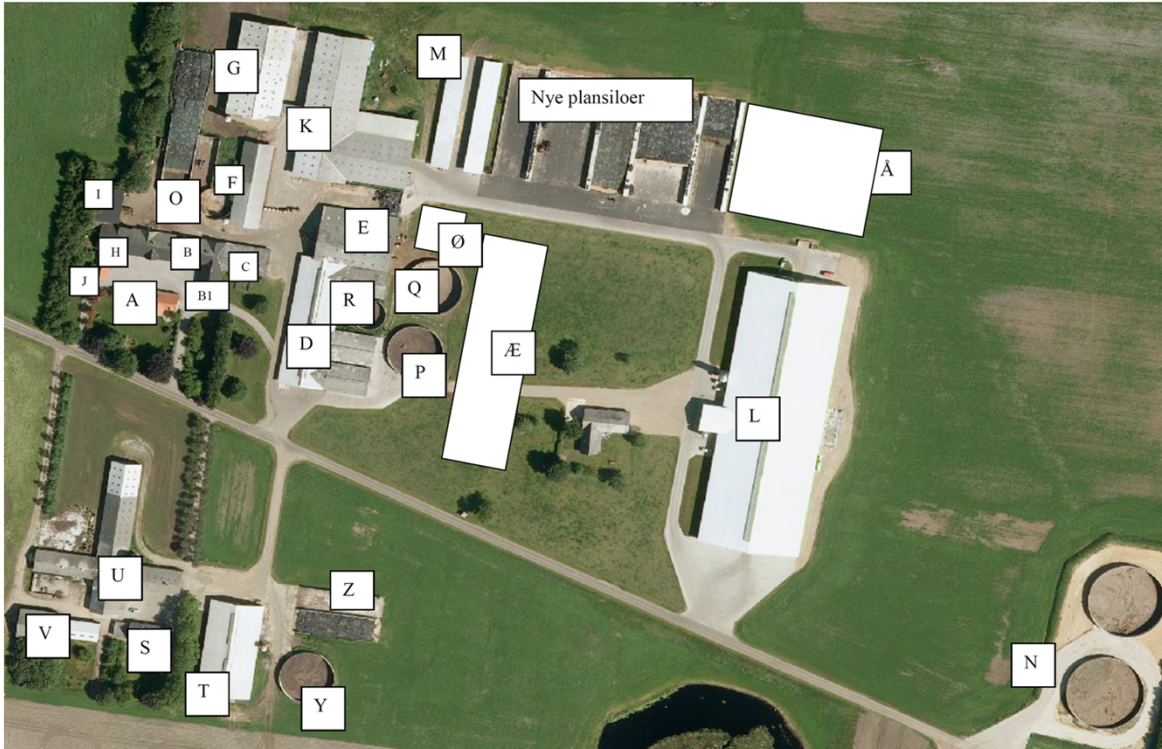
Informationer om husdyrbrugets bygninger, anlæg og ventilationsafkast. Abildholtvej 7,8 og 9.

| Bygning | Type                | Grundplan m <sup>2</sup> | Bygningshøjde (m) til tagryg | Taghældning | Bygningsmaterialer og farve på facade | Bygningernes fremtidige anvendelse | Byggeår og renoveret | Belysningsforhold, på facade og udenfor bygning/anlæg |
|---------|---------------------|--------------------------|------------------------------|-------------|---------------------------------------|------------------------------------|----------------------|---|
| A       | Stuehus             | 225                      | 6,5                          | 45          | Hvid mursten                          |                                    |                      | Hyggebelysning i gården.                              |
| B+B1    | Svinestalde         | 680                      | 7,2                          | 40          | Rød mursten                           | -                                  |                      |   |
| C       | Kalvestald          | 234                      | 5,8                          | 20          | Rød mursten                           | Kalve                              | 1978/1990            |   |
| D       | Gammel kostald      | 2045                     | 6,5                          | 20          | Rød mursten                           | Kvier + goldkøer                   | 1979/1986            |   |
| E       | Stald og foderlager | 924                      | 9                            | 20          | Aluplader rød                         | Kalve + goldkøer                   | 1979/1986            |   |
| F       | Kviestald           | 520                      | 6                            | 23,5        | Mur + plader, rød                     | Kvier                              | 2004                 |   |
| G       | Kalve og tyrestald  | 1060                     | 9                            | 20          | Stålpalder rød                        | Kvier                              | 1992/1994            |   |
| H       | Værksted            | 220                      | 7,2                          | 40          | Rød mursten                           |                                    |                      |   |
| I       | Maskinhus           | 180                      | 4,5                          | 10          | Røde stålpalder                       |                                    |                      |   |
| J       | Garage              | 90                       | 6                            | 45          | Hvide mursten                         |                                    |                      |   |
| K       | Foderhus            | 2590                     | 9                            | 20          | Røde stålpalder                       |                                    |                      | 1 Gavllampe   |
| L       | Ny kostald          | 6300                     | 12                           | 20          | Grå sten og tag og gardiner           | Køer                               | 2009                 | Arbejdslys i begge ender                              |
| M       | Ny kalvestald       | 990                      | 4                            | 15          | Grå m. gråt tag                       | Kalve                              | 2009                 | Lys inde i stalden                                    |
| N       | Gylletanke          | 2x5300                   | 5                            |             |                                       |                                    |                      |   |
| O       | Gylletank           | 700                      | 4                            |             |                                       |                                    |                      |   |
| P       | Gylletank           | 2500                     | 5                            |             |                                       |                                    |                      |   |
| Q       | Gylletank           | 3300                     | 5                            |             |                                       |                                    |                      |   |
| R       | Gylletank           | 700                      | 4                            |             |                                       |                                    |                      |   |
| S       | Stuehus             |                          |                              |             |                                       |                                    |                      |   |
| T       | Stald               | 1080                     |                              | 20          | Røde sten, gråt tag                   | Kvæg                               |                      |   |
| U       | Stald og lager      | 1450                     | 5-7                          | 30          | Røde sten og gråt tag                 | Kalve/kvier og lager               |                      |   |
| V       | Maskinhus           | 370                      | 5-7                          | 30          | Røde sten, plader og gråt tag         | Lager                              |                      |   |
| X       | Gylletank           | 1980                     | 4                            |             |                                       |                                    | 1998                 |   |
| Y       | Gylletank           | 980                      | 4                            |             |                                       |                                    | 1989                 |   |
| Z       | Ensilageplads       | 800                      |                              |             |                                       |                                    |                      |   |
| Æ       | Ny goldkostald      | 3600                     | 10                           | 20          |                                       |                                    | ?                    |   |
| Ø       | Ny kalvestald       | 625                      | 5                            | 20          |                                       |                                    | ?                    |   |
| Å       | Ny ensilageplads    | 3300                     |                              |             |                                       |                                    | ?                    |   |



## Bilag 4 – Husdyrbrugets indretning 2/2

Bilag gengivet fra hovedgodkendelsen.  
Gyllebeholder Q=III, P=IV, N=V og VI







---

## Bilag 5 – Miljømæssige forbedringer som helhed ved biogas

---

### Miljømæssige forbedringer som helhed ved biogas

I forbindelse med etablering af et biogasanlæg mellem Abildholtvej 6 og Abildholtvej 7-9 skal forsuringsanlæg på begge ejendomme afkobles, da forsuret gylle ødelægger biogasanlæg. Nedenfor er der redegjort for fordele og ulemper i forbindelse med dette. Nederst er der lavet en samlet konklusion.

#### Fordele ved biogasanlæg

Grøn Vækst-aftalen indeholder en målsætning om, at 50 pct. af gyllemængden skal behandles til energiformål i 2020, hvilket primært må antages at være biogas, for at nedsætte udledningen af drivhusgasser. Den producerede el vil kunne erstatte fossil produceret el.

Etableringen af biogasanlægget er også med til at nå Holstebro kommunes mål om, at der skal produceres mere vedvarende energi i kommunen.

Tørstoffet i husdyrgødning består bl.a. af kulstof. Dette omdannes til biogas, som er en blanding af metan og kuldioxid, mens næringsstofferne bliver tilbage i gødningen.

Et ton kvæggylle kan producere energi svarende til 13 liter fyringsolie. Med en gylleproduktion på ca. 25 tons pr. ko giver det således en energiproduktion svarende til ca. 300 l fyringsolie pr. år. (Biogasfællesanlæg – et bidrag til bæredygtigt landbrug, 2000).

I modsætning til fælles biogasanlæg vil dette anlæg ikke give megen transport, da anlægget placeres lige op ad to større kvægbrug.

Udover at nå ovenstående mål er der en række miljømæssige fordele som helhed, der taler for etablering af biogasanlæg.

#### Forbedret kvælstofudnyttelse

Det organisk bundne kvælstof omdannes til ammonium-kvælstof, som er lettere tilgængelig for planterne. Ligeledes er gyllen tyndere og vil hurtigt sive ned i jorden. Dermed kan der opnås en højere udnyttelse af den udbragte kvælstofmængde. Fra pjecen "Biogas Gårdanlæg – et bidrag til bæredygtigt landbrug" er følgende tabel hentet:

**Forventet markeeffekt af kvælstof i ubehandlet og afgasset gylle**

|                  | Kvæggylle |             | Svinegylle |             |
|------------------|-----------|-------------|------------|-------------|
|                  | Vårbyg    | Vinterhvede | Vårbyg     | Vinterhvede |
| Ubehandlet gylle | 50        | 45          | 65         | 55          |
| Afgasset gylle   | 65        | 60          | 75         | 65          |

Kilde: Landskontoret for Planteavl

Biogasgylle har således 15 % højere udnyttelsesprocent end tilsvarende ubehandlet kvæggylle. Højere udnyttelsesprocent i marken giver mindre tab af kvælstof til grundvand, recipienter og omgivelserne. Ligeledes giver det muligheder for at spare på handelsgødningen. Nedbrydningen af det organiske kvælstof i biogastanken betyder også at omsætningen er sket inden det udbringes i marken. Ved anvendelse af ubehandlet gylle vil mineraliseringen fortsætte udenfor planternes vækstsæson, hvilket øger risikoen for udvaskning. Denne udvaskningsrisiko reduceres derfor med anvendelse af biogasgylle. Det høje indhold af ammonium øger risikoen for fordampning og det er derfor vigtigt med et godt flydelag eller låg på. Derfor er der valgt teltoverdækning af gylletanke på ejendommen.

**Bedre udnyttelse af dybstrøelse**

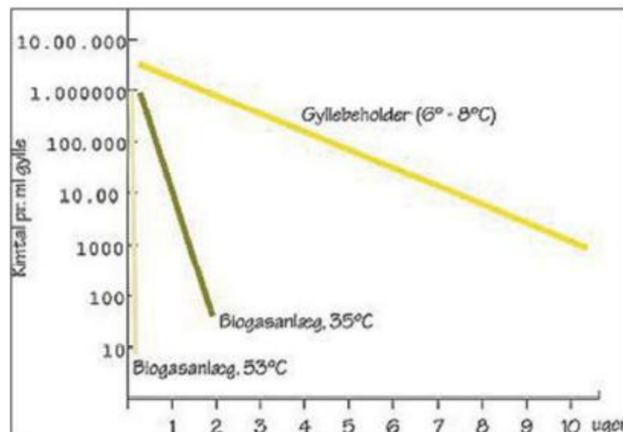
Især dybstrøelsens kvælstofindhold vil blive markant forbedret, da dybstrøelse i sig selv ikke har særlig høj kvælstofudnyttelse, men dette forbedres når det omdannes til biogasgylle. Dette giver også en stor besparelse på spredningsomkostningerne. Der skal ikke længere placeres markstakke på arealerne, da det køres direkte fra stald til biogasanlæg. Dette vil mindske lugt og fluegener for omkringboende samt mindske risikoen for fordampning.

**Mindre denitrifikation**

Denitrifikation er en proces hvor nitrat hovedsageligt omdannes til frit kvælstof eller lattergas. Frit kvælstof har ingen skadelig effekt på miljøet, mens lattergas er en kraftig drivhusgas. Denitrifikation opstår hvor der er nitrat under iltfrie forhold med letomsætteligt organisk stof – såsom gylle. I afgasset gylle er en stor del af det organiske kvælstof allerede omsat i biogasanlægget, hvilket reducerer denitrifikationen markant.

**Smittekim og ukrudtsfrø**

Smittekim slås ihjel i biogasprocessen, så afgasset gylle har et lavere indhold af bakterier, vira og parasitter end ubehandlet gylle. Dette giver en bedre sundhedstilstand og evt. mindre medicinforbrug. Figuren nedenfor viser udviklingen af kimal i behandlet og ubehandlet gylle



Kilde: Smitte fra husdyrgødning – råd og fakta, 2001.

Ukrudtsfrø vil ligeledes blive destrueret og kan medføre et mindre pesticidforbrug.

#### Miljøfremmede stoffer

Miljøfremmede stoffer, såsom rengøringsmidler vil uden afgangning tilføres agerjorden, men via afgangning vil mange af disse stoffer blive nedbrudte i den anaerobe proces, som også fremmes af de højere temperaturer.

#### Ulempe ved forsøringsanlæg

I forsøringsanlæg anvendes der langt større mængder svovl end der oprindeligt var budgetteret med. Morten Lindegaard, SEGES har beregnet at der tilføres 70 kg svovl pr. ha pr. år på kvægbrug med forsuret gylle. Til sammenligning hermed fjerner en majsafgrøde kun 25 kg pr. ha pr. år. Altså sker der en markant ophobning af svovl på udspretningsarealerne, som på sigt kan volde problemer. I Tyskland er forsuring af den grund blevet forbudt.

Ved at stoppe med forsuring fjernes dette miljømæssige problem.

#### Samlet vurdering og konklusion

- Et biogasanlæg er i tråd med GrønVækst aftalen og kommunens mål om nedsættelse i udledningen af drivhusgasser.
- Der fås en forbedret virkning af husdyrgødningen og dermed mindre risiko for udvaskning til grundvand og recipienter.
- Markant bedre udnyttelse af dybstrøelse.
- Færre sygdomskim og ukrudtsfrø.



- Bedre nedbrydning af miljøfremmede stoffer.
- Afkobling af forsuring stopper ophobningen af svovl på ejendommenes arealer.

Til trods for stigningerne i ammoniakemissionen fra ejendommen pga. frakobling af forsøringsanlægget, vil det ikke have store konsekvenser for omgivende natur, da der ikke er særligt meget natur i området. Habitatnatur og §7 natur er langt væk fra ejendommen. Det nærmeste §7 område er ca. 2 km væk fra ejendommene og der er ikke nogen merbelastning på dette areal.

Det er ikke muligt at nå BAT på de to ejendomme, når forsuring kobles fra. Der er valgt en lang række tiltag som er mulige inden for økonomiske rammer, men der er stadigvæk en difference op til det vejledende emissionsniveau, som ikke kan nås indenfor proportionalitetskravene. I Bekendtgørelse nr. 211 af 28/02/2017, Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug §18, står der at for IE-husdyrbrug kan der undtagelsesvis fastsættes lempeligere emissionsgrænseværdier, når der opnås et højt beskyttelsesniveau af miljøet som helhed. Kvægbrug er ikke et IE-husdyrbrug og er således ikke omfattet af reglen, men vurderingen af denne sag bør foretages analogt med §18, da et ikke-IE-husdyrbrug ikke skal have skærpede krav i forhold til et IE-husdyrbrug.

Med blik for de ovenstående forbedringer for miljøet som helhed og en ambition om at 50 % af hele landets husdyrgødning inden 2020 skal igennem et biogasanlæg, forventes det at §18 kan tages i anvendelse i denne sag, da den ene regel ikke bør bremse for en anden regel.

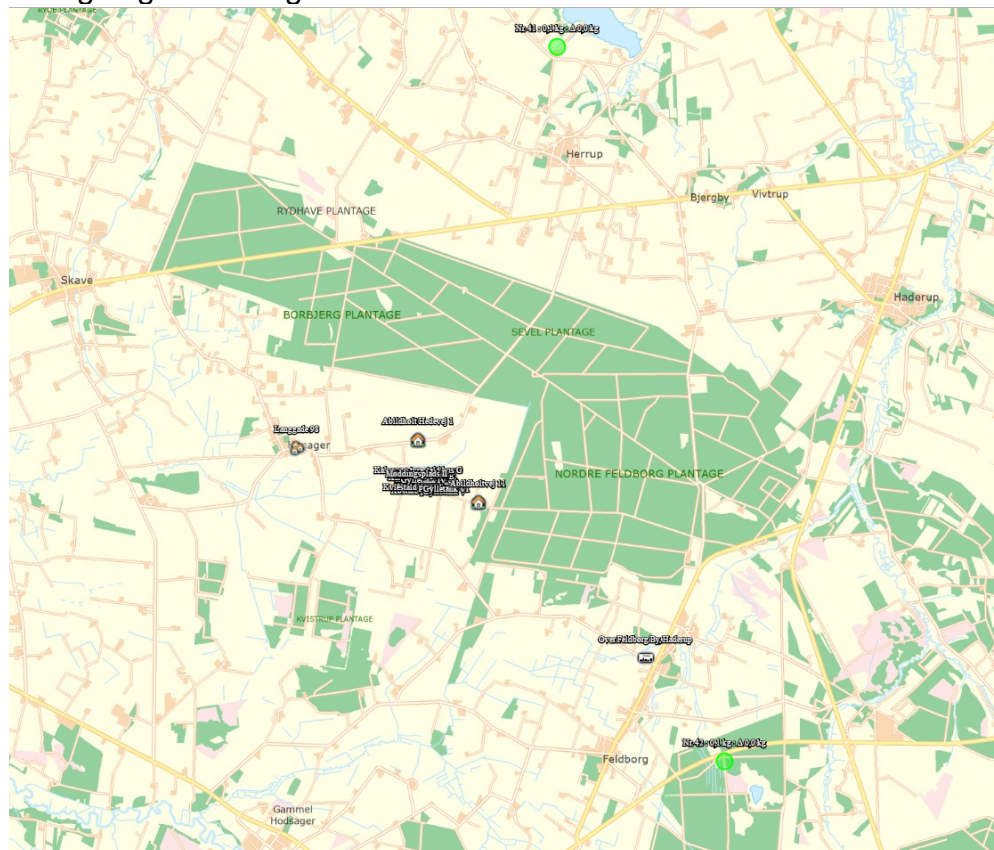
*Holstebro d. 7. april 2017*

*Karen V. Thomasen  
Miljøkonsulent  
SAGRO*

**Bilag 6 – Naturområder omkring anlæg 1 / 2**

| Navn                          | Kategori | Opretter  | Kumulation    | Ruhed | Merdeposition [kgN] | Totaldeposition [kgN] |
|-------------------------------|----------|-----------|---------------|-------|---------------------|-----------------------|
| Nr. 41                        | 1        | Myndighed | En ejendom    | Bn    | +0,0                | 0,1                   |
| Nr. 42                        | 1        | Myndighed | Nul ejendomme | S     | +0,0                | 0,1                   |
| §7 mod sydøst                 | 2        | Ansøger   | Nul ejendomme | Bn    | +0,0                | 0,1                   |
| §7 natur mod syd              | 2        | Ansøger   | Nul ejendomme | Bn    | +0,0                | 0,1                   |
| §3 mose mod nordøst           | 3        | Ansøger   | Nul ejendomme | Bn    | +1,9                | 8,1                   |
| §3 eng mod nord               | 3        | Ansøger   | Nul ejendomme | Bn    | +0,3                | 10,5                  |
| §3 eng mod vest               | 3        | Ansøger   | Nul ejendomme | Bn    | +0,0                | 1,6                   |
| §3 mose mod sydøst            | 3        | Ansøger   | Nul ejendomme | Bn    | +0,1                | 0,6                   |
| Potentiel ammoniakfølsom skov | 3        | Ansøger   | Nul ejendomme | Bn    | +0,1                | 0,5                   |

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Bemærk at den angivne værdi i kolonnen "kumulation" anvendes ikke til beregning af deposition.

**Beregninger til kategori 1-natur:**



## Bilag 7 – Naturområder omkring anlæg 1 / 2

Beregning til kategori 2 og 3-natur:

